

ทำไมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงได้หลับสนิท ?

ระพี สาคริก

เอาอีกแล้วเมื่อนั้นพูดถึงเกษตรครึ่งใด คนในเกษตรส่วน
ใหญ่ก็มักจะว่าฉันว่า “เกิดในเกษตรแท้ๆ ทำไมถึงได้เอาเกษตรมา
วิจารณ์ในทางเสียหาย?” จนกระทั่งฉันต้องตอบกลับไปว่า ตัวเอง
ไม่มีเจตนาจะกล่าวร้ายใครทั้งนั้น แต่เมื่อเกิดในเกษตรสิ ถึงต้อง
พูดกันตรงๆ ไม่เช่นนั้นแล้วก็จะไม่รู้ว่าคุณรักเกษตรแค่ไหน

ที่แล้วๆ มามันก็มีหลายเรื่องที่คุณอื่นเค้าทำกัน แต่เกษตร
กลับถูกปลุกไม่ตื่น หากนอนหลับจนกระทั่งไม่รู้เรื่องราวอะไร
เอาเสียเลยไซ้หรือป่าว ในฐานะที่ฉันเป็นคนเกษตรก็ต้องรู้สึกขาย
หน้า

แต่มันยิ่งกว่านั้น เป็นเพราะองค์กรการศึกษาในที่ต่างๆ
เขาลุกขึ้นมาสร้างสมคุณความดีให้เป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเหตุการณ์รุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อ
สังคมไทย ทุกคนควรจะรู้สึกได้ถึงจิตสำนึกของตัวเอง แต่
เกษตรกลับนิ่งเฉยเหมือนทองไม่รู้ร้อน

ที่ร้ายยิ่งกว่านั้นก็คือเหตุการณ์สำคัญๆ ในระดับชาติซึ่งคน
ไทยทุกคนควรจะรู้สึกได้ถึงจิตสำนึก แต่เกษตรกับปฏิบัติในสิ่งที่

มันสวนทางกับคนอื่น สิ่งนี้หรือไม่ใช่ที่ฉันจำเป็นต้องนำมาเขียน เพื่อให้ทุกคนได้รู้สึกว่าเขาเหล่านั้นที่อยู่ในเกษตรกำลังทำอะไรกัน เหตุการณ์ที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ ได้สิ้นพระชนม์ลงทำให้คนไทย ทั้งชาติตกอยู่ในความทุกข์ นอกจากนั้นทางราชการก็ได้ประกาศ ให้ข้าราชการไว้ทุกข์เป็นอย่างน้อย 15 วัน นอกจากนั้นยังมี ประชาชนเป็นจำนวนมากที่แสดงออกด้วยการถวายการไว้อาลัย ในรูปแบบต่างๆ ยิ่งไปกว่านั้นทางการยังประกาศให้ส่วนราชการ และประชาชนงดงานรื่นเริงต่างๆภายในขอบเขตอันสมควร ซึ่ง เรื่องนี้คนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็น่าจะรู้ดี ถ้านอนหลับ แล้วปลุกยังตื่น เพราะเหตุว่าสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังทรงมีพระสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์อยู่ ก็ได้เสด็จมา ทรงดนตรีที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นแห่งแรกให้เป็นที่ตระหนกแก่ พสกนิกรทุกคน นอกจากนั้นบรรดาคณาจารย์และนิสิตของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท อย่างใกล้ชิดก่อนมหาวิทยาลัยอื่น

แต่สิ่งที่สะท้อนออกมาปรากฏแก่สายตาประชาชนซึ่งเป็น ข้าพระบาทโดยทั่วไปของแผ่นดินก็ยังรู้สึกซาบซึ้งในพระมหา กรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ แต่คนเกษตรกลับแสดงออกทำให้ รู้สึกสงสัยว่าคนในรั้วเกษตรทำไมถึงได้ลืมนั่งอย่างที่เราเห็นกันอยู่ ในขณะนี้

แม้ตัวอย่างที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ ที่ฉันทราบว่าได้มี
 นิสิตหลายคนรู้สึกประหลาดใจหลังจากได้ทราบความจริงว่า
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์
 ได้เคยเสด็จมาร่วมแสดงดนตรีบนเวทีหอประชุมใหญ่ของ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยที่พวกเขาย้อนถามกลับมาว่า “จริง
 หรือป่าว?” ซึ่งจริงๆแล้วก็ไม่ใช่เรื่องที่น่าเกินปัจจุบัน แต่เหตุ
 โดยบรรดาอาจารย์ซึ่งบางคนก็ยังเป็นนิสิตที่เข้าไปนั่งรับฟังอยู่ใน
 หอประชุมนั้นด้วย แต่เหตุใดถึงไม่เล่าให้นิสิตได้ทราบซึ่งในพระ
 มหาคณาธิคุณกันบ้าง ซึ่งเรื่องนี้ถ้าจะมีคนประมาณว่า “อยู่อย่าง
 ไม่เอาไหน” ก็ไม่ควรจะไปโกรธเขา หรือว่าการสอนนิสิตบรรดา
 อาจารย์ทั้งหลายตกอยู่ในสภาพยึดติดรูปวัตถุจนกระทั่งกลายเป็น
 คนมองข้ามความสำคัญของชาติบ้านเมือง หรือไม่ก็ไม่เห็น
 ความสำคัญในกระแสพระมหาคณาธิคุณของพระองค์ท่านมันก็น่า
 น่าจะเป็นได้

อย่างน้อยถ้ามีใครคนหนึ่งมาติดต่อขอให้ฉันซึ่งเป็นคน
 แก่ที่ผ่านพ้นเหตุการณ์ครั้งนั้นมานานแล้วไปเล่าให้นิสิตฟังฉันก็
 คงเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะมันเป็นระบบการจัดการศึกษาที่สอน
 ให้คนซึ่งเป็นเยาวชนรู้จักรักแผ่นดินถิ่นเกิดของตัวเองรวมทั้งถวาย
 ความจงรักภักดีต่อพระองค์ท่านบนพื้นฐานจารีตประเพณีของไทย
 ซึ่งเรานำปฏิบัติกันมาช้านาน

มาครั้งนี้นั้นได้ทราบมาว่า เกษตรศาสตร์เคยจัดงานวัน
เกษตรแฟร์มาแล้วทุกปี แต่ก็เชื่อว่าจะมีความสำคัญเหนือไปกว่า
การถวายความจงรักภักดีต่อพระองค์ท่านตามจารีตประเพณี ถ้าฉัน
จะกล่าวว่าหากใครลืมนัดนี้ไปแล้วก็ยอมแสดงว่าคนใน
เกษตรศาสตร์อยู่กันอย่างไม่เอาไหน ซึ่งมันไม่น่าจะเป็นเช่นนั้นแต่
มันก็เป็นไปแล้ว

โดยเฉพาะอย่างยิ่งฉันมาทราบภายหลังว่าทางการของ
มหาวิทยาลัยได้ประกาศระงับการจัดงานดังกล่าวในโอกาสที่เคย
จัด แต่มีบรรดานิสิตส่วนหนึ่งออกมาแสดงอาการประท้วง
มหาวิทยาลัย ซึ่งสิ่งนี้เองที่สันนิษฐานเอาว่าขณะนี้ครูบาอาจารย์
ของมหาวิทยาลัยนี้มีความห่างเหินกับนิสิตจนกระทั่งทำให้เด็ก
ขาดจิตสำนึก หรือไม่ก็ขาดการเชื่อฟังเพราะขาดศรัทธาต่อ
ผู้บริหารและบรรดาครูบาอาจารย์
ฉันไม่อยากจะเชื่อว่ามันเป็นเช่นนั้น แต่เหตุการณ์มันก็
สะท้อนออกมาในรูปลักษณะเสมือนกับต้องการบอกความจริงให้
ทุกคนรู้ เช่นนั้นหรือป่าว

หรือไม่ก็เป็นเพราะครูและลูกศิษย์ซึ่งควรจะอยู่ร่วมกัน
ด้วยจิตใต้สำนึกที่รู้สึกศรัทธาในคุณงามความดีของครูอาจารย์ แต่
ถ้าไม่มีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้นมันก็ไม่มีอะไรจะสะท้อนออกมา
เพื่อฟ้องประชาชนถึงความจริงดังกล่าว ซึ่งทุกคนไม่ควรจะรู้สึก

อับอายขายหน้า แต่ควรจะยอมรับความจริงเพื่อให้เกิดการแก้ไข
ปัญหาต่างๆ ให้อนาคตมันดียิ่งขึ้นกว่าเก่า

หวนกลับไปนึกถึงพระบารมีปกเกล้าฯขององค์
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงให้ความสำคัญต่อการเกษตร
ของไทยเป็นพื้นฐานมาเป็นเวลาช้านาน แต่คนในเกษตรกลับไม่
รู้สึกภูมิใจว่าเราเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมอยู่ในการพัฒนาการศึกษา
เกษตรของชาติ เช่นนั้นใช่หรือป่าว ถ้าทุกคนยังจำได้ดีว่าเมื่อไม่
นานมานี้เอง ฉันเคยเขียนบทความเรื่องหนึ่งซึ่งมีชื่อว่า “จดหมาย
เปิดผนึกถึงนายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” และบทความ
เรื่องนี้ก็ได้ถูกตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์มติชนมาแล้ว เมื่อไม่นาน
มานี้เอง ถ้าใครลืมนั่นก็สมแล้วที่ควรจะถูกคนเค้าปรามาสว่า คน
ไทยลืมน่าย แต่ไม่เพียงเท่านั้นหากยังเป็นคนไทยที่อยู่ในแวด
วงการจัดการศึกษาเกษตรอีกด้วย ยิ่งทำให้รู้สึกว่าเรากำลังลืม
ความสำคัญของพื้นฐานตัวเองอย่างหน้าอับอายที่สุด
ฉันเคยกล่าวมาแล้วซ้ำอีกว่า การเกษตรไม่ใช่เป็นเพียงงาน
อาชีพเท่านั้น หากยังเป็นรากฐานของวัฒนธรรมท้องถิ่นอีกด้วย
“ดังนั้นทุกคนในภาคเกษตรที่ผ่านพื้นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ไปแล้วก็ควรจะมีจิตใจสำนึกที่ยังรากลงสู่พื้นดินอย่างลึกซึ้ง”
ดังนั้น เมื่อจะมีการรณรงค์งานเกษตรแฟร์ ทุกคนก็ควร
แสดงออกถึงจิตสำนึกที่รับผิดชอบอย่างตรงไปตรงมาซึ่งพร้อมที่จะ
เปิดเผยความจริงจากจิตใจตัวเองให้ทุกคนรู้สึกชื่นชมยินดี แทนที่

จะสะท้อนการกระทำในเชิงต่อต้านหรือไม่ก็ประท้วงโดยที่ตัวเอง
ควรรู้สึกอับอายขายหน้ามากกว่า

การที่ฉันนำเรื่องนี้มาเขียนก็เพื่อให้ทุกคนแสดงออกถึง
ความรับผิดชอบมากกว่าที่จะให้ประชาชนคนไทยเขารุมตำหนิ ซึ่ง
มันเป็นเรื่องที่อับอายขายหน้ามากกว่า เพราะเหตุว่าเราจะถูก
ประชาชนเค้าตำหนิได้ว่า **“คนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เอา
แต่ใจตัวเองเป็นใหญ่มากกว่าการที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบ
ต่อบ้านเมือง”**

ฉันขอฝากเรื่องนี้เอาไว้ให้แก่คนในมหาวิทยาลัยทุกคน
โดยที่มีหลักการในการพิจารณาอยู่เรื่องหนึ่งว่า **“หากเด็กทำสิ่ง
ใดๆ ที่ส่งผลเสียหายให้กับแผ่นดินถิ่นเกิดของตัวเอง เราก็จำเป็นต้อง
ต้องโทษผู้ใหญ่ที่ตกอยู่ในความประมาทมาโดยตลอด ”** เช่นนั้น
หรือมิใช่?